

Vedtak

1 **Et fritt og selvstendig Norge**

2 Trygghet for framtida krever et trygt Norge. Verden har på kort tid blitt farligere og mer uforutsigbar. Norge
3 står i den mest kritiske sikkerhetspolitiske situasjonen siden andre verdenskrig. Det er krig i Europa, sam-
4 tidig som det er store spenninger i det transatlantiske forholdet og konkurransen mellom stormaktene er
5 tiltakende. Arbeiderpartiets svar på dette er å ruste opp vårt eget forsvar, samarbeide enda tettere med
6 våre allierte i rammen av NATO og hjelpe Ukraina på veien til en rettferdig fred,

7
8 Russlands angrepskrig på Ukraina representerer en direkte trussel mot fred og sikkerhet i hele Europa.
9 Norge er nabo til et mer aggressivt og uforutsigbart Russland som, gjennom både ord og handling, utford-
10 rer norske interesser. Russland utfordrer både NATO, Norge og Europa med ulike virkemidler.

11
12 Ukrainas forsvarskamp er en kamp om Europas fremtid. En verden hvor stormakter ikke anerkjenner lan-
13 degrenser og legitime regimer er en farligere verden, ikke minst for småstater som Norge. I møte med
14 dette skal vi være gjenkjennelige; Vi skal forsvare en regelstyrt verdensorden og beskytte folkeretten.

15
16 Russland jobber systematisk for å tvinge frem en ny sikkerhetsarkitektur i Europa, hvor målet er å ha kon-
17 troll over nye interessesfærer. Dette er en langsiktig og strategisk målsetting som Russland forfølger også
18 utenfor Ukraina. Fremgangsmåtene som benyttes inkluderer trusler om kjernevåpenbruk, sabotasje, des-
19 informasjon og andre fordekte virkemidler. Russland jobber systematisk for å ramme sårbarheter i Eu-
20 ropa. På den måten visker Russland ut skillet mellom krig og fred. Også i Norge utsettes vi for sikkerhets-
21 truende aktivitet under terskelen for væpnet angrep, primært fra Russland, men også fra Kina. Etterret-
22 ningsaktiviteten er betydelig, og sabotasjetrusselen er alvorlig.

23
24 Statlige aktører som finansierer radikalisererte miljøer og kriminelle nettverk, og bruker disse som stedfor-
25 tredere, er en urovekkende utvikling. Gjennom alvorlige voldshandlinger og spredning av desinformasjon,
26 fordekte virkemidler skapes frykt og splid.

27
28 Storbritannia er vår viktigste militære europeiske allierte. Vi vil videreutvikle vårt samarbeid gjennom å få
29 på plass en dyptgripende strategisk samarbeidsavtale med Storbritannia. I den nye sikkerhetspolitiske
30 situasjonen vil vi utvikle strategiske samarbeidsavtaler med flere land. Blant annet Nederland. Gjennom
31 anskaffelsen av nye ubåter vil vi sikre havlandet Norge en viktig kapasitet. Samtidig har denne avtalen ført
32 til at Norge og Tyskland har utviklet et dypt strategisk samarbeid.

33

Vedtak

Nordområdene er Norges viktigste strategiske interesseområde. Arbeiderpartiets mål er å bidra til forutsigbarhet og stabilitet i nordområdene. I en urolig tid med økt interesse for nordområdene fra stadig flere stater, må Norge ha evne til å forstå, påvirke og forme utviklingen i regionen. Det krever kontinuerlig tilstedeværelse i nordområde med relevante kapasiteter. I tillegg til egne samarbeidsavtaler med sentrale allierte land.

Arbeiderpartiet vil:

- Ruste opp vårt eget forsvar.
- Fortsette vår brede støtte til Ukrainas forsvarskamp.
- Videreutvikle strategiske avtaler med nære allierte.

Utvikle historiens mest vellykkede forsvarsallianse

NATO er historiens mest vellykkede forsvarsallianse. I over 75 år har alliansen vært Norges sikkerhetspolitiske bærebjelke. Norge var med og etablerte NATO og Norge skal bidra til å videreutvikle alliansen. Vi er tydelig på at NATOs strategiske konsept ligger fast. Europa skal ta langt større ansvar for egen sikkerhet og økonomiske trygghet, og Norge skal bidra til dette. Langtidsplanen for Forsvaret er et godt eksempel på at vi tar dette på alvor.

Et samlet Norden i NATO er historisk. Det gir økt sikkerhet for Norge, og for våre naboland. Gjennom felles planverk vil vår rolle som mottaksland av allierte forsterkninger blir viktigere for å bidra til å forsvare NATO-landene Sverige og Finland. Norge skal videreutvikle vår rolle som NATOs øyne og ører i nord. Det er viktig for hele alliansen.

Arbeiderpartiet i regjering tar ansvar for at Norge skal møte NATOs kapabilitetskrav, herunder krav til volum, reaksjonsevne og utholdenhet.

Arbeiderpartiet vil:

- Bidra til en balansert og god byrdefordeling innad i NATO
- Sikre at Norge utvikler vår rolle som mottaksland for allierte styrker
- Styrke det nordiske forsvarssamarbeidet

Trygghet for Norge

Den aller viktigste oppgaven for Arbeiderpartiet er å sikre at Norge fortsatt er et fritt, selvstendig og demokratisk land. Dette må vi aldri ta for gitt. Arbeiderpartiet er en garantist for at vi som nasjon gjør det

Vedtak

som skal til for at vi kan forsvare oss mot stater og andre aktører som truer landet vårt og våre allierte. I en farligere og mer uforutsigbar verden vil Arbeiderpartiet styrke Norges forsvarsevne langs flere dimensjoner: Vi vil ruste opp vårt eget forsvar, utvikle forsvarsindustrien og styrke vår egen totalberedskap.

Vår langtidsplan "Forsvarsløftet" ble vedtatt av et enstemmig storting i juni 2024 og trådte i kraft i 2025. Det er en ambisiøs plan som skal sikre et langt mer slagkraftig og effektivt forsvar enn i dag. Vårt politiske mål er å bygge et forsvar som gir oss best mulig effekt i form av avskrekking og forsvar. For Arbeiderpartiet er det viktig at vi kan justere innsatsen i langtidsplanen i tråd med økt kunnskap, teknologiutvikling og utviklingen i den sikkerhetspolitiske situasjonen.

Arbeiderpartiet vil:

- Være garantisten for å realisere det høye ambisjonsnivået i forsvarsløftet.
- Justere innretningen på Forsvarsløftet, innenfor rammeverket av langtidsplanen, i tråd med økt kunnskap, teknologiutvikling og den sikkerhetspolitiske situasjonen.

Ny teknologi og ny industri

Det foregår nå en rivende teknologisk utvikling som påvirker hvilke investeringer som bør prioriteres framover. Et eksempel på dette er at om lag 80% av dødsfallene i krigen i Ukraina skyldes dronevåpen, og disse utvikles fortløpende i skyttergravene. Norge må følge dette for å både ta i bruk ny teknologi og ikke minst kunne beskytte oss mot dette.

Hele Europa ruster opp, og det er nødvendig at europeiske land i langt større grad bruker likt militært utstyr. Vi skal bidra til det ved våre innkjøp. For Arbeiderpartiet er det også viktig å utvikle de områdene der norsk forsvarsindustri er verdensledende og hvor vi kan tilby de beste plattformene og våpensystemene til våre allierte. Målet for Arbeiderpartiet er en enda sterkere og mer robust nasjonal forsvarsindustri. Derfor vil vi gi et særskilt løft i samarbeid som fremmer sivilmilitær industriutvikling. Arbeiderpartiet vil også fjerne unødvendige byråkratiske hindre for å sikre at vi raskt kan videreutvikle forsvarsindustrien.

Det er positivt og viktig at Norge får delta i EUs nye forsvarsindustrielle program. Dette gir muligheter for norsk industri. Videre må vi sørge for at forsvarsindustrien har tilgang på folk, finansiering, sterkere verdikjeder og smidigere utbyggingsprosesser.

Vedtak

Hele landet vårt vil merke at vi og våre allierte ruster opp. Det gjelder både forsvarsindustri og annet næringsliv som vil få økt aktivitet. Videre må kommuner over hele landet sørge for at infrastruktur, logistikk, tilgang til energi og matforsyning er på plass for å kunne understøtte både egen og alliert aktivitet i beredskap, krise og krig. For Arbeiderpartiet er det viktig at hele Norge er med på forsvarsløftet.

Arbeiderpartiet vil:

- Fjerne unødvendige byråkratiske hindringer for å videreutvikle vår forsvarsindustri.
- Gi et særskilt løft for den sivilmilitære industriutviklingen i Norge.
- Realisere mulighetene for vår forsvarsindustri innen EU og NATO.

Folk i forsvaret

Folk er det viktigste for at Forsvaret skal fungere. I Norge er verneplikten grunnpilaren i vårt forsvar. Mange land har avvirket verneplikten. Vi har gått motsatt vei og utvidet den til å gjelde alle uansett kjønn. I langtidsplanen for Forsvaret legges det opp til en betydelig økning av antall unge som får avtjene førstegangstjeneste. Gjennom langtidsplanen skal vi legge til rette for at unge mennesker får mulighet til lange karrierer i Forsvaret.

Kvinnenes inntog i førstegangstjenesten har skapt en større bevissthet om mangfold og inkludering. Dette må Forsvaret jobbe videre med, og ikke minst må det jobbes for at flere med innvandrerbakgrunn velger førstegangstjeneste. Her må vi gjennomgå praksis med sikkerhetsklarering og dermed tjeneste i Forsvaret så vi ikke unødige stenger ute ungdom med foreldre som har innvandret. Det handler om å inkludere hele befolkningen i samfunnets felles plikter og retter.

I tillegg til at flere skal avtjene førstegangstjeneste, vil vi øke både antallet reservister og aktivitetsnivå i Heimevernet. For Arbeiderpartiet er det viktig at vi samtidig sikrer gode boforhold og velferdstilbud og nok opplæringskapasitet. Det blir viktig at dette styres godt, og vokser i riktig takt og rekkefølge. For å kunne gjennomføre den planlagte oppbemanningen i forsvaret, er det avgjørende at Forsvaret oppleves som et attraktivt sted å jobbe.

For å motivere flere til å velge førstegangstjeneste, og gi ungdom mer kunnskap om beredskap, vil Arbeiderpartiet legge til rette for at det utvikles et digitalt informasjonskurs i forbindelse med oppstart av sesjonsløpet, for å bedre kunnskapen om Forsvaret for alle med verneplikt. Kurset skal gi innsikt i Forsvarets oppgaver og muligheter for tjeneste og karriere i Forsvaret.

Vedtak

131 Arbeiderpartiet vil:

- 132 • Styrke verneplikten.
- 133 • Sikre bedre boforhold og velferdstilbud.
- 134 • Gjennomgå praksis med sikkerhetsklarering for et mer inkluderende Forsvar.
- 135 • Innføre et digitalt forsvars- og beredskapskurs for ungdom i sesjonsalder.

136

137 **Beredskap i fellesskapet**

138 Det aller viktigste for å sikre Norges forsvarsevne er likevel at vi har en befolkning som er villig til å stå opp
139 for frihet, menneskeverd og demokrati. Sterke lokaldemokrati, en god fellesskole, treparts-samarbeidet og
140 levende sivilsamfunn er viktigere enn noen gang for å sikre at befolkningen opplever at de er en del av et
141 felleskap de vil kjempe for dersom det settes på prøve.

142

143 Forsvaret utgjør den spisse enden i forsvaret av Norge, men er helt avhengig av at resten av samfunnet
144 fungerer og stiller opp. Derfor må vi også styrke den sivile beredskapen. Vi må ha et sivilsamfunn som er
145 forberedt på å håndtere kriser og krig, beskytte befolkningen og opprettholde viktige tjenester og
146 samfunnsfunksjoner også i en krise. Vi må trekke på samfunnets samlede ressurser for å håndtere denne
147 oppgaven. Næringsliv og frivillige organisasjoner er en viktig del av beredskapen og må trekkes mer
148 systematisk inn i arbeidet med beredskap, øvelser og planlegging. I en ny sikkerhetssituasjon må det
149 utarbeides nye planer for hvordan vi skal beskytte sivilbefolkningen også i en krigssituasjon. Norge har
150 store geografiske avstander. Vi må derfor sørge for forsyningssikkerhet av varene vi er avhengige av, som
151 tar hensyn til avstander og ulike situasjoner som kan inntreffe.

152

153 **Samfunnets totalberedskap**

154 Videre trenger vi et sivilsamfunn som kan motstå sammensatte trusler. I en mer usikker verden utsettes
155 samfunnet for en rekke trusler som er under grensen for væpnet angrep, men som allikevel kan ha store
156 konsekvenser for samfunnet. Politiet og tjenestene må settes i stand til å avdekke og håndtere denne
157 typen trusler. Oppmerksomhet og bevissthet i befolkningen er en sentral del av beredskapen. En sterk
158 offentlighet og fri redaktørstyrt presse styrker vår motstandskraft mot påvirkningsoperasjoner og
159 desinformasjon.

160

161 Sivilsamfunnet har også en viktig rolle i totalforsvaret, og skal understøtte militær aktivitet. Kommuner,
162 fylkeskommuner, statsforvalter og virksomheter over hele landet må være klare til å understøtte både
163 forsvaret og allierte bl.a. med transportsystemer, kommunikasjonslinjer, energi og forsyninger av mat og

Vedtak

164 vann. Forsvaret må planlegge sammen med sivilsamfunnet hvilke ressurser de har behov for slik at man
165 kan planlegge for dette. Arbeiderpartiet vil jobbe i kommunene for sikre at de har gode planverk, øver og er
166 klare til å stille opp når det trengs.

167

168 For å sikre beskyttelse av sivilbefolkningen i en krigssituasjon er det behov for flere tilflukts- og
169 dekningsrom. Nye krav om beskyttelsesrom må utformes slik at kostnadene holdes lavest mulig og man
170 ser på muligheter for flerbruk.

171

172 Også i den sivile beredskapen er samarbeidet med våre naboland og EU sentralt, og Sveriges og Finlands
173 medlemskap i NATO gir nye muligheter for samarbeid også her. Arbeiderpartiet vil styrke samarbeidet med
174 EU om sivil beredskap.

175

176 Arbeiderpartiet vil:

- 177 • Styrke sivilforsvaret.
- 178 • Trekke næringsliv og frivillige organisasjoner mer systematisk inn i beredskapsarbeidet.
- 179 • Sikre forsyningssikkerhet.
- 180 • Styrke politiets kapasitet til å avdekke hybride trusler.
- 181 • Samarbeide om sivil beredskap med EU og våre nærmeste allierte i NATO.